

Bartok

3-8 spelers

52 kaarten

Moeilijkheid: Makkelijk

Duur: Gemiddeld

Wees de eerste die al je kaarten kwijt is. Winnaar bedenkt een nieuwe regel.

OPZET

- 3-8 spelers met een standaard dek van 52 kaarten.
- Deel 7 kaarten per speler. Draai één kaart om om de aflegstapel te starten.

SCORE

- Eerste die zijn hand leeg speelt, wint de ronde.
- Winnaar bedenkt een nieuwe regel voor alle toekomstige rondes.

Tip: Bedenk regels die je zelf makkelijk kunt onthouden — dat geeft je een voordeel als de regels zich opstapelen.

AAN DE BEURT

- Speel een kaart die overeenkomt met de aflegstapel in rang of kleur.
- Trek een kaart als je niet kunt spelen.
- Volg alle opgestapelde uitgevonden regels of trek strafkaarten.

Bartok (ook gespeld als Bartog) is een aflegspel vergelijkbaar met Crazy Eights, maar met één revolutionaire draai: de winnaar van elke ronde mag een nieuwe regel bedenken die voor de rest van het spel geldt. Naarmate rondes vorderen, maakt de opeenstapeling van door spelers bedachte regels het spel steeds chaotischer, hilarischer en uitdagender. Het is een favoriet feestspel dat geheugen, aanpassingsvermogen en creativiteit test.

Doel

Wees de eerste speler die al zijn kaarten kwijt is. De winnaar van elke ronde bedenkt een nieuwe regel voor volgende rondes.

Vorbereiding

1. **Spelers:** 3 tot 8 spelers.
2. **Dek:** Standaard dek van 52 kaarten (twee dekken voor 6 of meer spelers).
3. **Uitdelen:** Elke speler ontvangt 5 tot 7 kaarten (doorgaans 7). De rest vormt een trekstapel, met de bovenste kaart open gelegd om de aflegstapel te starten.

Spelverloop

1. **Basisregels:** Speel op je beurt een kaart die overeenkomt met de bovenste kaart van de aflegstapel in rang of kleur. Als je dat niet kunt, trek je één kaart van de trekstapel.
2. **Afleggen:** Speel door tot één speler geen kaarten meer heeft. Die speler wint de ronde.
3. **Regel bedenken:** De winnaar van elke ronde kondigt een nieuwe regel aan die in alle toekomstige rondes geldt. De nieuwe regel moet duidelijk worden uitgesproken en consistent afdwingbaar zijn.
4. **Straffen:** Het overtreden van een regel (ook uitgevonden regels) resulteert in een straf: één of meer kaarten trekken van de trekstapel. Straffen worden door de groep gehandhaafd.
5. **Geheime regelvariant:** In sommige versies kondigt de winnaar de nieuwe regel niet aan. Andere spelers moeten hem ontdekken door straffen te observeren.

Scoren

1. **Rondewinnaar:** De eerste speler die zijn hand leeg speelt, wint de ronde en krijgt het recht een nieuwe regel te bedenken.
2. **Spelende:** Er wordt gespeeld voor een afgesproken aantal rondes, of totdat de regels te talrijk en chaotisch zijn geworden om door te gaan, waarna de speler die de meeste rondes heeft gewonnen de algehele winnaar is.

Voorbeeldregels die spelers kunnen bedenken

- **Klopregel:** Je moet op tafel kloppen voordat je een plaatje speelt, anders trek je een strafkaart.
- **Stilteregel:** Je mag niet praten terwijl er een rode kaart bovenop de aflegstapel ligt.
- **Naamregel:** Als je een 7 speelt, moet je de naam van een andere speler noemen. Die speler trekt een kaart.
- **Richtingsregel:** Het spelen van een Boer keert de speelrichting om.
- **Dankjewel-regel:** Je moet dankjewel zeggen nadat je een kaart hebt getrokken, anders trek je er nog een.

Varianten

- **Mao:** Een nauw verwant spel waarbij de regels nooit aan nieuwe spelers worden uitgelegd; zij moeten het leren via vallen en opstaan en straffen.
- **Geheim Bartok:** Nieuwe regels worden niet aangekondigd; spelers moeten ze afleiden uit de straffen die de regelbedenker geeft.
- **Gezamenlijk Bartok:** Spelers komen gezamenlijk nieuwe regels overeen in plaats van dat de winnaar alleen beslist.

Tips en strategieën

- Bedenk regels die memorabel en leuk zijn, geen regels die puur bedoeld zijn om anderen te straffen.
- Houd alle opgestapelde regels mentaal bij; een oude regel vergeten is een veelvoorkomende reden om straffen te krijgen.
- Bedenk bij het verzinnen van een regel hoe die samenwerkt met bestaande regels om tegenstellingen te vermijden.

Tips & strategie

Bedenk regels die leuk en memorabel zijn in plaats van bestraffend. Houd alle opgestapelde regels goed bij. Speel kaarten die je opties voor toekomstige beurten open houden. Let op andere spelers die regels overtreden die jij nog wel weet.

De meta-strategie in Bartok is het bedenken van regels die je zelf makkelijk kunt onthouden en opvolgen, zodat je een voordeel hebt op tegenstanders die moeite hebben met de groeiende regelset.